

День матері

У святі беруть участь ведучі, учасники фольклорно-етнографічного ансамблю, співаки, хор. На вечір запрошуються матері-героїні, багатодітні та молоді матері, вдови.

Основу сценарію /при творчій імпровізації, широкому використанні народної пісенності регіону/ можна використати як у сільському Будинку культури, так і в клубі.

Увечері в фойє Будинку культури притишено грає музика. У залі сцена прикрашена квітами - рушниками. В правому кутку її погойдуються плетена з лози колиска /кріпиться до стелі/. На столі, що стоїть ліворуч, на вишиваній скатертині - хліб, кетяг калини. За столом - два стільці для ведучих. У глибині сцени вздовж задника - праворуч і ліворуч від кіноекрану - підмостки для хору. На стінах - плакати з висловлюваннями відомих людей, а також з українськими народними прислів'ями про жінку, матір. Серед них:

"Жінка - велика вихователька чоловіків" /А. Франс/.

"Хто матір забуває,

Того бог карає, Того діти цураються,

В хату не пускають". /Т. Шевченко/

Народне прислів'я: "Нема цвіту, кращого від маківочки, нема роду, милішого від матіночки".

Починається свято. В залі гасне світло. Сцена яскраво освітлена прожекторами: звучать /у запису/ два куплети пісні "Мамо, вечір догора..." О. Білаша на слова Б. Олійника у виконанні народної артистки України Н. Матвієнко. У глибині сцени на екрані з'являється зображення картини "Мона Ліза" Леонардо да Вінчі.

На сцену виходять юнак і дівчина.

Юнак: Мені здається ти такою:

назустріч мені із губ твоїх зліта ясна усмішка золота, немов з-за хмари промінь, і зігриває моє серце, яке нагадує мені маленьку землю й на якому буйно проростають колись посіяні й забуті зерна. Навстріч мені із твоїх губ зліта ясна усмішка золота, мов ластівка маленька із гнізда, притиснутого дахом, летить, простерши крила, у гонитві за комашнею, що неначе рій думок дрібненьких, крутиться на місці. Як Мона Ліза, ти здіймаєш без пощади на сміх всі наші слабості і вади.

Здається ти нені такою...

На екрані з'являється зображення картини "Сікстинська мадонна" Рафаеля.

Дівчина: Мені здається ти такою:

в прозорості небесних барв, з очима мрії голубої, спинилась ти із немовлям і

дивишся у світлому спокої на шлях, що тоне в млі. У тебе на обличчі - терпіння і щастя - на землі супутниці усіх жінок, що у стражданні ждуть тієї миті, коли дитя прокаже їй раптово, їй першій, перше своє слово. Як гордо їй! Моє життя, зернинка, яку вона, щаслива мати-жінка, для світу народила, світиться, МОВ промінь, новий народжуючи день. А той, хто може на долоні зважити пилінку, у пісках невидну, той відчуває всю планету; і мати тая: тримаючи дитину, всю землю держить на своїх руках. І тільки через те, ми матір називаємо святою. На Рафаелевій картині ти мені знайома:
в руках - зернинка, мов земля, вагома.
Здаєшся ти мені такою.

Юнак: Материнство... Святе і прекрасне, оспіване поетами, увічене художниками.

Дівчина: У всіх народів, у всі віки Жінка-мати була охоронницею, добрим ангелом домашнього вогнища, її мудрість поважали у сім'ї, в її розрадах знаходило спокій зранене й зболене синівське серце. І сьогодні, на урочистому вечорі ми вдячним словом вшануємо жінок-матерів, дорогих і шановних трудівниць нашого села. Вітаємо усіх із святом Матері. Бажаємо добра й здійснення сонячних материнських мрій і надій. Радості вам без меж за успіхи дітей, синівського тепла і доброти!

Разом:

Зичим радості ясної два крила, аби Вам калина довго ще цвіла... Шана Вам і земний уклін, дорогі наші матері!
/Низько вклоняються/.

Юнак:

Скільки б не судилося страждати,
Я благословлятиму завжди
День, коли мене родила мати
Для життя, для щастя, для біди.

Дівчина:

День, коли мої миленькі губи
Вперше груди мамині знайшли,
День, що мене вперше приголубив
Ласкою проміння із імлі.

Юнак:

Як мені даровано багато,
Скільки в мене щастя, чорт візьми! -
На землі сміятись і страждати,
Жити і любити поміж людьми! /В. Симоненко/

Дівчина: Перші поняття про щастя, добро й ласку не-розривно пов'язані у нас з образом найдорожчої людини - матері. А мамина колискова звучить найніжнішою музикою і тоді, коли посрібляться наші скроні.

Юнак: З колискової пісні починається світ людини до добротворчості й снаги...

Ведучі сідають за стіл. Виходить співачка, сідає біля колиски і виконує колискову пісню. "Ой ну люлі, люлі". Співачка залишає сцену. Виходить юнак, Він читає вірш О.Білаша "Я - син. Я - мамине крило..." На екрані - знову зображення "Сікстинської мадонни".

Дівчина: Скільки ніжності в очах матері, скільки радості й тривоги за майбутнє малюка... Ореолом святості і вічної таємниці оповите її чоло. У нашому залі сьогодні чимало молодих мам, які з любов'ю пестять своїх первістків. Хай ця радість ніколи не затьмарюється бідною і лихоліттям. Нехай множитьсся наш славний рід!

Юнак: Великий пролетарський письменник М. Горький писав: "Усе прекрасне в людині - від проміння сонця і від молока матері..." Ми звеличуємо святу і безкорисливу материнську любов, натруджені мамині руки, які гладили нас по голівці, пригортали у холод і голод, знімали жар з чола пораненого бійця, випікали духмяний хліб. О, святі материнські руки! В неоплатному боргу ми перед ними!

Виходять учасники хору і виконують пісню "Хата моя, біла хата" А. Пашкевича на слова Д. Луценка.

Дівчина: Мати... Материнське серце здатне перейматися болем дитини на відстані, журитися долею своїх дітей усе життя. Якби могла, сонечко прихилила б...

Хор виконує українську народну пісню "Болить моя головонька, нічим зав'язати". Хор залишає сцену.

Юнак: Говоріть своїм нькам ласкаві слова щоднини й що-години, бо хто ж боронить нас від усіх бід та й від самих себе? Недарма в народі кажуть: "Болить у дитини пальчик, у матері - серце..."

Дівчина:

Мати впадає - не спить біля сина,
Мліє душею, бо хвора дитина.
Плаче маленький: - Голівка болить... -
Просить маленький! - Мамочко, пий... -
Ручки гарячі до нас простягав,
Мов захистити від болю благає.

Весь, ніби свічка тоненька горить,
Знову і знову: - Мамочко, п'ять...-.
Любий синочку! Тобі все віддати.
З радістю можуть твій батько і мати:
Думу і серце, силу і кров,
Тільки б ти хворість чорну зборов.
Тільки б піднявся ти знову із ліжка,
Став би на жваві, пружинисті ніжки,
Знову побіг би веселий в садок,
Крихітко рідна, любий синок!
Землю піднімемо, серце дістанем, -
Тільки б ти, сину, отак не зів'янув,
Тільки б ти, сину, очей не закрив,
Тільки б ти жив! Тільки б ти жив! /М. Гірник/

Юнак: Мати і земля... Земля і мати... Це їх роботящі руки, твоєї і моєї матері, з попелу війни підняли до життя нашу землю, вмили гіркою сльозою, засіяли молодим життям. Заквітла перед хатою мамина вишня, зацвіла в саду матіола, заще-бетав соловейко, усміхнулася мати...

Соліст виконує пісню "Чорнобровці" В. Верменича на слова М. Сингаївського.

Дівчина: Квітень 1986-го... Пахла весною зорана земля. Гралися на сонечку діти. Мати виглядала сина на вихідні, щоб садити картоплю... А він на вахті горів, як свіча. Друзі-пожежники кинулися гасити і заслонити собою планету. Матері Чорнобиля, хто накликав на вас біду?!

Юнак:
Вона дивиться, дивиться у душу.
Вона палить очима до дна.
А я все це дотерпіти мушу,
Бо в душі не душа, а вина.

Дівчина:
Вона йде вже, прямує до тебе,
Одчинила вже двері - й тобі
Нахилиє це атомне небо
У своїй потойбічній журбі,
Над тобою схилилась, політик,
Чи впізнав ти цю матір - вдову?
Із мільярдом поганьблених діток
Вона долю несе світову.

Юнак:

Хто ж там, сину, посміє займати?
Сіль пізнання - це плід каяття...
Несе сива, чорнобильська мати
Цю планету... Це хворе дитя?... /Л. Драч/

Дівчина:

Прогорнімо стежки до джерел у старім спориші,
Голубині листи розішлімо із доброю вістю,
Не стидаймося грати на чистій сопілці душі
Мамину пісню. /М. Тимчак/

Дует виконує пісню "Два кольори" О. Білаша на слова Д. Павличка.

Юнак: Жінка-мати... Її нелегка доля з особливою ніжністю оспівана в народній творчості. Матері бережуть і передають нам у спадок безцінну скарбницю народної пісенності, традиції українського хорового співу. Послухаймо ж у виконанні фольклорно-етнографічного ансамблю українську народну пісню "Тече вода..."

Дівчина: Незвичайне, величне у нас сьогодні свято. Ми добре слово мовимо про материнську лагідність, доброту і вдячну синівську любов. Однак не можемо не сказати і про самотність матерів. Бо то живий біль матерів-сиріт при живих, здорових дітях.

Юнак: Бур'ян-зілля родило і родить ще на людському городі. Та тільки кривдити матір є найважчим злочином, і кривдника не мине кара...

Дівчина: Трапляється, що забувають стежку до рідної домівки деякі сини й дочки. Мамина біла хата, мамина вишня оспівані у піснях... Та незабутній наш поет-гуморист Степан Олійник розповів і про інші почуття до маминої хати.

Юнак:

Сива мати сорок літ прожила, в тій хаті,
Де за ганком - вишень цвіт, яблуні крислаті!..
Доглядала спій садок, мальви буйнорослі...
Але ось - прибув синок до мамаші в гості:
На машині "Жигулі", стрижений по моді... –
Годі жить вам у селі, порпатись в городі!
Вже давно пора до нас перебраться, мамо:
Телевізор, ванна, газ - шик, сказати прямо!
Не ходить ні до гусей, ні по воду вранці,
Кожен вечір то хокей, то спортивні танці!
- Не вагайтесь! - говорив.

І, знайти щоб "свата",
В райгазеті об'явив: "Продається хата!"
Налетіли покупці - і нема вже хати!..
Втерши сльози на лиці, в путь збиралась мати:
Походила по двору, щоб одвести душу,
В сад зайшла і, мов сестру, обіймала грущу.
Щебетали в синь небес птахи на світанні...
І повіз її експрес до синочка Вані!
...Був давно готовий план, як зустріти неньку:
Одвели старій диван, тумбочку гарненьку.
Вечорами внук Артур грав їй на баяні.
Потім з бази гарнітур притаскали Вані.
Інші меблі - інший план! І невістка строга
Пересунула диван ближче до порога.
Згодом десь припер синок дзеркало у рамі
Та в "передню" у куток - розкладушку мамі.
Повалило в Ваньків дім більше друзів, звісно...
Рік минув, і в домі всім стало "дуже тісно"!
Про повернення в село не могла й гадати:
Вже в старій не було ні грошей, ні хати!
Сварки, чвари почались... А за тиждень Ванька
Розліпив об'яви скрізь: "Є хороша нянька".
В мамин сад іде весна, знов цвісти він буде...
Де живе тепер вона - знають добрі люди! /С. Олійник/

На сцені дуєт. Звучить пісня "Мамині очі" Д. Немченка на слова М. Багрія.

Дівчина: "Берегти матір - значить піклуватися про чистоту джерела, з якого ти пив з першого свого подиху й питимеш до останньої миті свого життя; ти живеш людиною і дивишся в очі інших людей як людина лиш остільки, оскільки ти назавжди залишаєшся сином своєї матері", - писав видатний педагог В. Сухомлинський.

Юнак: Мати для нас завжди була і є символом рідного дому рідної землі, Батьківщини...

У виконанні хору звучать фрагменти пісні "Батьківщині" О. Білаша на слова В. Симоненка. До них приєднуються всі присутні. Діти вибігають у зал, до них приєднуються школярі з-за куліс і вручають усім жінкам в залі букетики квітів.